

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ З ФІТОСАНІТАРНИХ ЗАХОДІВ

МСФЗ № 12

ФІТОСАНІТАРНІ СЕРТИФІКАТИ

(2011 рік)

Розроблений Секретаріатом

Міжнародної конвенції з карантину і захисту рослин

ФАО 2011 рік

Використані позначення та подання матеріалу в цій публікації не припускають вираження якого-небудь думки з боку Продовольчої і сільськогосподарської організації Об'єднаних Націй (ФАО) щодо юридичного статусу чи рівня розвитку тієї чи іншої країни, території, міста або регіону або їх влади, а також щодо демаркації їхніх кордонів. Згадка конкретних компаній або продуктів виробників, запатентовані вони чи ні, не означає, що вони схвалені або рекомендовані ФАО з перевагою перед іншими компаніями або продуктами аналогічного характеру, які не згадані в тексті.

Думки, висловлені в цій публікації, є авторськими і не обов'язково відображають точку зору ФАО.

Всі права захищені. ФАО закликає до відтворення і розповсюдження матеріалів цієї публікації. Некомерційне використання буде дозволено безкоштовно за запитом. Відтворення для перепродажу або інших комерційних цілей, включаючи освітні цілі, може вимагати оплати. Заяви на отримання дозволу відтворювати і поширювати матеріали, авторське право на які належить ФАО, а також усі питання щодо прав і ліцензій, повинні бути спрямовані по електронній пошті на адресу copyright@fao.org або звичайною поштою на адресу: Chief, Publishing Policy and Support Branch, Office of Knowledge Exchange, Research and Extension, FAO, Viale delle Terme di Caracalla, 00153 Rome, Italy

© ФАО 2011 рік

Історія публікації

Це не є офіційною частиною стандарту.

Проект МСФЗ розглянуто на п'ятій зустрічі Комісії експертів з фітосанітарних заходів (КЕФЗ), травень 1998 р.

Проект МСФЗ схвалений для консультації між членами на КЕФМ-6, травень 1999 р.

Консультація членів, 1999-2000 рр.

Текст з поправками рекомендований до подання для прийняття на другій зустрічі Тимчасового комітету зі стандартів (ТКС), листопад-грудень 2000 р.

Прийняття третьою тимчасовою комісією з фітосанітарних заходів (ТКФМ), квітень 2001 р.

МСФЗ 12:2001. Керівництво по фітосанітарним сертифікатами. Рим, МКЗР, ФАО.

Запит на перегляд першою сесією Комісії з фітосанітарних заходів (КФЗ) в 2006 р. Номер теми 2006-003.

Специфікація № 38 затверджена Комітетом по стандартам, листопад 2006 р.

Зустріч Експертної робочої групи та складання проекту перегляду МСФЗ 12, лютий 2008 р.

Проект перегляду розглянуто Комітетом по стандартам (КС) в травні 2009 р. і схвалений для направлення на консультацію країнам згідно регулярному процесу в червні 2009 р.

Технічний редактор переглянув проект МСФЗ з урахуванням коментарів членів, лютий 2010 р.

Проект МСФЗ представлений на зустрічі Робочої групи Комітету по стандартам (КС-7) в травні 2010 р., в ході якої внесені додаткові зміни.

Проект МСФЗ переглянутий КС в листопаді 2010 р. і рекомендований для направлення на КФЗ-6.

Прийняття на шостій сесії КФЗ, березень 2011 р.

МСФЗ 12:2011 Фітосанітарні сертифікати. МКЗР, Рим, ФАО.

ЗМІСТ

Прийняття.....	12-5
ВСТУП.....	12-5
Сфера застосування.....	12-5
Довідкові матеріали.....	12-5
Визначення.....	12-5
Опис вимог.....	12-5
ІСТОРИЯ ПИТАННЯ.....	12-7

ВИМОГИ ЩОДО ФІТОСАНІТАРНИХ СЕРТИФІКАТІВ.....	12-7
1. Фітосанітарні сертифікати.....	12-7
1.1 Призначення фітосанітарних сертифікатів.....	12-7
1.2 Типи і форми фітосанітарних сертифікатів.....	12-8
1.3 Додатки до фітосанітарних сертифікатів.....	12-9
1.4 Електронні фітосанітарні сертифікати.....	12-9
1.5 Форма передачі.....	12-9
1.6 Термін дії.....	12-10
2. Дії з виданими фітосанітарними сертифікатами.....	12-10
2.1 Завірені копії фітосанітарних сертифікатів.....	12-10
2.2 Заміна фітосанітарних сертифікатів.....	12-10
2.3 Виправлення у фітосанітарних сертифікатах.....	12-11
3. Питання для розгляду країнами-імпортерами і НОКЗР, які видають фітосанітарні сертифікати.....	12-11
3.1 Неприйнятні фітосанітарні сертифікати.....	12-11
3.1.1 Недійсні фітосанітарні сертифікати.....	12-11
3.1.2 Підроблені фітосанітарні сертифікати.....	12-12
3.2 Вимоги, які встановлюють країни-імпортери щодо підготовки та видачі фітосанітарних сертифікатів.....	12-12
4. Специфічні питання для розгляду при підготовці та видачі фітосанітарних сертифікатів.....	12-13
5. Керівництва і вимоги щодо заповнення фітосанітарного сертифікату на експорт..	12-14
6. Питання для розгляду в ситуаціях реекспорту і транзиту.....	12-19
6.1 Питання для розгляду при видачі фітосанітарного сертифікату на реекспорт.....	12-20

6.2 Транзит.....	12-21
ДОДАТОК 1: Модель фітосанітарного сертифікату на експорт... ..	12-22
ДОДАТОК 2: Модель фітосанітарного сертифікату на реекспорт... ..	12-23
ДОПОВНЕННЯ 1: Електронна сертифікація, інформація про стандартні схеми XML і механізми обміну.....	12-24
ДОПОВНЕННЯ 2: Рекомендовані формулювання для додаткових декларацій.....	12-25

Прийняття

Цей стандарт був первинно прийнятий на третій Тимчасовій комісії з фітосанітарних заходів у квітні 2001 року під назвою Керівництво по фітосанітарним сертифікатам. Перший перегляд стандарту був прийнятий на шостій Комісії з фітосанітарних заходів у березні 2011 року у вигляді даного стандарту, МСФЗ 12:2011.

ВСТУП

Сфера застосування

У цьому стандарті викладені вимоги і керівництва для підготовки та видачі фітосанітарних сертифікатів¹ (фітосанітарні сертифікати на експорт та фітосанітарні сертифікати на реекспорт).

Конкретне керівництво за вимогами і компонентами системи фітосанітарної сертифікації, яку впроваджує національна організація з карантину та захисту рослин (НОКЗР), викладено в МСФЗ 7:2011.

Довідкові матеріали

МКЗР. Міжнародна конвенція з карантину та захисту рослин. Рим, МКЗР, ФАО.

МСФЗ № 1. 2006 рік. Фітосанітарні принципи карантину та захисту рослин і застосування фітосанітарних заходів у міжнародній торгівлі. Рим, МКЗР, ФАО.

МСФЗ № 5. Глосарій фітосанітарних термінів. Рим, МКЗР, ФАО.

МСФЗ № 7. 2011 рік. Система фітосанітарної сертифікації. Рим, МКЗР, ФАО.

МСФЗ № 13. 2001 рік. Керівництво по нотифікації про невідповідність та екстреній дії. Рим, МКЗР, ФАО.

МСФЗ № 18. 2003 рік. Інструкція по використанню опромінення в якості фітосанітарного заходу. Рим, МКЗР, ФАО.

МСФЗ № 25. 2006 рік. Транзитні вантажі. Рим, МКЗР, ФАО.

МСФЗ № 32. 2009 рік. Категоризація товарів відповідно з їхнім фітосанітарним ризиком. Рим, МКЗР, ФАО.

Визначення

Визначення фітосанітарних термінів, які використовуються в цьому стандарті, наведено в МСФЗ № 5.

1 У тексті МКЗР обумовлюються дві моделі сертифікатів: "фітосанітарний сертифікат" для цілей експорту і "фітосанітарний сертифікат на реекспорт" для цілей реекспорту. У цьому стандарті використовуються терміни "фітосанітарний сертифікат на експорт" і "фітосанітарний сертифікат на реекспорт" для забезпечення простоти та їх вживання. Термін "фітосанітарні сертифікати" (у мн. числі) використовується для позначення сертифікатів обох типів.

Опис вимог

Фітосанітарна сертифікація використовується для засвідчення факту відповідності вантажу фітосанітарним імпорнтним вимогам і проводиться НОКЗР. Фітосанітарний сертифікат на експорт або реекспорт може бути виданий лише державною посадовою особою, яка має відповідну технічну кваліфікацію і належним чином уповноважена НОКЗР.

Фітосанітарний сертифікат на експорт, зазвичай, видається НОКЗР тієї країни, де були вирощені дані рослини, вироблені рослинні продукти або об'єкти регулювання. Фітосанітарний сертифікат на реекспорт видається НОКЗР країни реекспорту (країни, в якій даний сировинний товар не вирощувався або не перероблявся), якщо вантаж не був підданий ризику зараження і відповідає фітосанітарним вимогам щодо імпорту країни-імпортера і якщо є вихідний фітосанітарний сертифікат на експорт або його завірена копія.

НОКЗР повинні використовувати моделі фітосанітарних сертифікатів МКЗР.

Якщо необхідна фітосанітарна інформація не вміщається на бланку фітосанітарних сертифікатів у відведеному для цього місці, в таких випадках може бути додано додаток з цією інформацією.

Фітосанітарні сертифікати повинні супроводжувати вантаж або можуть бути відправлені поштою чи за допомогою інших засобів доставки або за взаємною домовленістю країн НОКЗР можуть використовувати електронні фітосанітарні сертифікати з використанням стандартних формулювань, структури повідомлення, що відправляється та протоколів обміну.

Дія фітосанітарних сертифікатів може обмежуватися певним періодом, оскільки фітосанітарний статус вантажу може змінитися після видачі фітосанітарних сертифікатів. Відповідні застереження можуть бути зроблені НОКЗР між сторонами, що експортують або імпортують.

У випадках заміни фітосанітарних сертифікатів, використання завірених копій фітосанітарних сертифікатів та внесення виправлень у фітосанітарні сертифікати необхідно дотримуватися спеціальних процедур. Неправильно оформлені або підроблені фітосанітарні сертифікати не повинні прийматися.

Окремо розглянуті ситуації реекспорту, особливо ті випадки, коли видача фітосанітарного сертифікату не вимагається країною реекспортером і коли необхідне проведення специфічних фітосанітарних заходів у країні походження.

ІСТОРИЯ ПИТАННЯ

Фітосанітарна сертифікація використовується для засвідчення факту відповідності вантажу фітосанітарним вимогам щодо імпорту; вона застосовується відносно більшості рослин, рослинних продуктів та інших об'єктів регулювання, які є об'єктом міжнародної торгівлі. Фітосанітарна сертифікація сприяє захисту рослин, у тому

числі культивованих і дикорослих/ не регульованих рослин і представників дикої флори (включаючи водні рослини), середовищ існування та екосистем в країнах-імпортерах. Фітосанітарна сертифікація сприяє також міжнародній торгівлі рослинами, рослинними продуктами й іншими об'єктами регулювання, оскільки вона передбачає застосування узгодженого на міжнародному рівні документу і пов'язаних з ним процедур.

Пункт 2 а) статті V МКЗР обумовлює умови видачі фітосанітарних сертифікатів:

«Огляд та інші заходи, пов'язані з видачею фітосанітарних сертифікатів, повинні проводитись тільки офіційною національною організацією із захисту рослин або під її керівництвом. Фітосанітарні сертифікати повинні видаватись державними посадовими особами, технічно кваліфікованими й належним чином уповноваженими офіційною національною організацією з карантину та захисту рослин діяти від її імені та під її контролем, за умови, що ці особи володіють такими знаннями та інформацією, які дозволяють адміністративним органам імпортуючих договірних сторін приймати такі фітосанітарні сертифікати в якості документів, що заслуговують довіри».

[Див. також МСФЗ 7:2011]

Як роз'яснено на Конференції ФАО в 1997 році при прийнятті переглянутого тексту МКЗР 1997 року: «слід розуміти, що "державні посадові особи, технічно кваліфіковані і належним чином уповноважені офіційною національною організацією з карантину та захисту рослин" включають співробітників національної організації з карантину та захисту рослин». Термін "державний" в даному контексті має на увазі прийняті на службу урядом, а не приватною компанією. Фраза «включають співробітників національної організації з карантину та захисту рослин» означає, що такий співробітник може, але не обов'язково повинен бути прийнятим на роботу безпосередньо НОКЗР.

МКЗР містить також вимоги щодо використання моделей фітосанітарних сертифікатів (у пункті 3 статті V):

Кожна договірна сторона зобов'язується не вимагати, щоб вантажі рослин, рослинних продуктів або інших об'єктів регулювання, що імпортуються на їхню територію, супроводжувались фітосанітарними сертифікатами, які не відповідають зразкам, наданим у Додатку до цієї Конвенції. Будь-які вимоги додаткових декларацій повинні бути технічно обґрунтованими.

ВИМОГИ ЩОДО ФІТОСАНІТАРНИХ СЕРТИФІКАТІВ

1. Фітосанітарні сертифікати

1.1 Призначення фітосанітарних сертифікатів

Фітосанітарні сертифікати видаються з метою підтвердження, що рослини, рослинні продукти або інші об'єкти регулювання відповідають фітосанітарним вимогам щодо імпорту країн-імпортерів і відповідають положенням засвідченої заяви. Фітосанітарні сертифікати можуть також бути видані для підтримки реекспортної сертифікації в інших країнах. Фітосанітарні сертифікати повинні видаватись тільки для цих цілей.

1.2 Типи і форми фітосанітарних сертифікатів

У додатку до МКЗР представлені дві моделі сертифікатів: «фітосанітарний сертифікат на експорт» (див. додаток 1 до цього стандарту) для експортних цілей і «фітосанітарний сертифікат на реекспорт» (див. додаток 2 до цього стандарту) для реекспортних цілей.

Фітосанітарний сертифікат на експорт, зазвичай, видає НОКЗР країни походження. Фітосанітарний сертифікат містить опис вантажу та на підставі засвідченої заяви, додаткових декларацій і відміток про проведену обробку констатує, що фітосанітарний статус вантажу відповідає фітосанітарним вимогам щодо імпорту. Фітосанітарний сертифікат може також видаватись у деяких випадках реекспорту рослин, рослинних

продуктів та інших об'єктів регулювання, що походять з інших країн, відмінних від країни реекспорту, якщо фітосанітарний статус вантажу може бути визначений в країні реекспорту (наприклад, при огляді).

Фітосанітарний сертифікат на реекспорт може бути виданий НОКЗР країни-реекспортера в тому випадку, якщо товар, що входить до складу вантажу не був вирощений або перероблений до зміни його природи в цій країні, і лише за наявності вихідного фітосанітарного сертифіката або його завіреної копії. Фітосанітарний сертифікат на реекспорт дає посилання на фітосанітарний сертифікат, виданий в країні експорту, і в ньому враховуються будь-які зміни фітосанітарного статусу вантажу, які могли відбутися в країні реекспорту.

Процедури, що регулюють видачу двох типів фітосанітарних сертифікатів та функціонування систем, що забезпечують їх легітимність, одні й ті ж.

Відповідно до пункту 2 б) статті V МКЗР, моделі фітосанітарних сертифікатів МКЗР містять стандартні формулювання, які використовуються для підготовки фітосанітарних сертифікатів. Стандартизація фітосанітарних сертифікатів необхідна для забезпечення узгодженості, з тим щоб їх можна було легко впізнати і щоб у них повідомлялася суттєва інформація. НОКЗР рекомендується використовувати єдиний формат фітосанітарних сертифікатів

2 Щодо термінології див. виноску 1 в розділі «Сфера застосування».

та єдиний формат фітосанітарних сертифікатів на реекспорт, а також розміщувати зразки формату фітосанітарних сертифікатів на Міжнародному фітосанітарному порталі (МФП) (<https://www.ippc.int>), таким чином, який попередить фальсифікацію.

Фітосанітарні сертифікати можуть видаватися в паперовій формі або, якщо це прийнятно для НОКЗР країни-імпортера, в електронній формі.

Електронні фітосанітарні сертифікати є електронними еквівалентами формулювань і даних, включаючи засвідчені заяви, паперових фітосанітарних сертифікатів, та їх передача з НОКЗР країни-експортера в НОКЗР країни-імпортера здійснюється аутентичними і захищеними електронними засобами. Електронна фітосанітарна сертифікація не є обробкою тексту або іншим електронним способом створення документів у паперовій формі, які потім розповсюджуються неелектронним шляхом. Такий сертифікат також не являється і електронною версією паперового сертифіката (направляється, наприклад, по електронній пошті).

НОКЗР повинна застосовувати засоби захисту проти фальсифікації паперових фітосанітарних сертифікатів з допомогою, наприклад, використання спеціального паперу, водяних знаків або спеціального методу друку. У разі електронної сертифікації також повинні застосовуватися відповідні засоби захисту.

Фітосанітарні сертифікати є недійсними до тих пір, поки не будуть виконані всі вимоги і поки сертифікат не матиме дати, підпису та печатки, штампа чи маркування або не буде заповнений в електронному вигляді НОКЗР експортуючої або реекспортуючої країни.

1.3 Додатки до фітосанітарних сертифікатів

Якщо обсяг інформації, необхідний для заповнення фітосанітарних сертифікатів, виходить за рамки наявного на бланку місця, то до нього може додаватись додаток. Інформація в такому додатку повинна включати виключно ті відомості, які необхідні для фітосанітарних сертифікатів. На всіх сторінках додатків повинен вказуватись номер фітосанітарних сертифікатів, стояти дата, підпис і печатка відповідно до того, як це вимагається щодо фітосанітарних сертифікатів. У відповідному розділі фітосанітарного сертифікату повинна бути зроблена відмітка із зазначенням будь-яких додатків. Якщо обсяг такого додатку перевищує одну друковану сторінку, то всі його сторінки повинні бути пронумеровані і кількість сторінок повинна вказуватись на сертифікаті. Інші документи, такі як сертифікати Конвенції про міжнародну торгівлю видами фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (СИТЕС), можуть супроводжувати вантаж разом з фітосанітарними сертифікатами, однак подібні документи не повинні вважатись додатками до фітосанітарних сертифікатів, а також у фітосанітарних сертифікатах не повинні приводитись посилання на подібні документи.

1.4 Електронні фітосанітарні сертифікати

Електронні фітосанітарні сертифікати можуть видаватися в тому випадку, якщо вони приймаються НОКЗР країни-імпортера.

При використанні електронних фітосанітарних сертифікатів НОКЗР повинні створювати системи видачі сертифікатів з використанням стандартизованих формулювань, структури повідомлення і протоколів обміну даними. Додаток 1 [перебуває в стадії розробки; змінити статус додатку у належних випадках] містить керівництво зі стандартизованих формулювань, структур повідомлень і протоколів обміну даними.

Електронні фітосанітарні сертифікати можуть використовуватися за умови дотримання таких вимог:

- форма їх видачі, спосіб передачі та рівень захисту прийнятні для НОКЗР країни-імпортера і, якщо це актуально, для НОКЗР інших країн, що беруть участь;
- надана інформація відповідає моделям фітосанітарних сертифікатів МКЗР;
- реалізована мета фітосанітарної сертифікації згідно МКЗР;
- ідентичність, яка видає сертифікати НОКЗР може бути належним чином встановлена і перевірена.

1.5 Форма передачі

Фітосанітарні сертифікати повинні супроводжувати вантаж, на який вони видані. Фітосанітарні сертифікати можуть передаватися окремо від вантажу поштою або за допомогою інших засобів, якщо такі прийнятні для НОКЗР країни-імпортера. Електронні фітосанітарні сертифікати, якщо вони використовуються, повинні бути надані безпосередньо відповідним посадовим особам НОКЗР. У всіх випадках фітосанітарні сертифікати повинні бути надані НОКЗР країни-імпортера після прибуття вантажу.

1.6 Термін дії

Фітосанітарний статус вантажів може змінитися після видачі фітосанітарних сертифікатів, і тому НОКЗР експортуючої або реекспортуючої країни може прийняти рішення про обмеження періоду дії фітосанітарних сертифікатів після їх видачі і до моменту експорту.

НОКЗР експортуючої або реекспортуючої країни може оцінювати ситуацію і визначати відповідний період дії до моменту експорту з урахуванням ймовірності зараження або засмічення вантажу до його експорту або реекспорту. Подібна ймовірність може залежати від упаковки (опломбовані картонні коробки або не щільна упаковка) та умов зберігання (на відкритому повітрі або в приміщенні), типу товару і способів його транспортування, пори року та виду шкідливих організмів. Фітосанітарний сертифікат на експорт може використовуватися і після цього терміну для видачі фітосанітарного сертифікату на реекспорт за умови, що вантаж не був підданий ризику зараження і товар все ще відповідає фітосанітарним вимогам країни-імпортера щодо імпорту.

НОКЗР країн-імпортерів можуть також обумовлювати в рамках фітосанітарних вимог щодо імпорту період дії фітосанітарних сертифікатів.

2. Дії з виданими фітосанітарними сертифікатами

2.1 Завірені копії фітосанітарних сертифікатів

Завірена копія являє собою копію оригіналу фітосанітарного сертифікату, яка легалізована (проштампована, датована і завірена) НОКЗР як свідчення того, що це - вірна документарна копія оригіналу фітосанітарного сертифікату. Вона може бути видана за запитом експортера. Копія не замінює оригінал. Подібні копії використовуються в основному з метою реекспорту.

2.2 Заміна фітосанітарних сертифікатів

Фітосанітарні сертифікати на експорт можуть бути замінені на запит експортера на вантаж, фітосанітарний сертифікат на який вже був виданий. Така заміна можлива тільки у виняткових випадках (наприклад, у разі пошкодження виданих фітосанітарних сертифікатів; зміни адрес, країни призначення або пунктів ввезення; відсутності інформації або некоректних даних) і повинна проводитися тільки в НОКЗР країни, яка видала фітосанітарний сертифікат, що замінюється.

У всіх випадках НОКЗР, які видають сертифікати повинні вимагати, щоб експортери повертали вже видані оригінали фітосанітарних сертифікатів на вантаж і будь-які завірені копії таких.

Інші вимоги щодо заміни фітосанітарних сертифікатів включають:

- фітосанітарні сертифікати, що повертаються для заміни, повинні бути вилучені НОКЗР країни, яка їх видає і анульовані. Нові фітосанітарні сертифікати не повинні мати той же самий номер, що сертифікати, які замінюються, номер вихідного сертифікату не повинен бути повторно використаний;

- якщо раніше видані фітосанітарні сертифікати не можуть бути повернені і більше не захищаються і не контролюються НОКЗР (наприклад, тому що вони втрачені або знаходяться в іншій країні), НОКЗР може прийняти рішення про доцільність видачі нового сертифікату. Новий фітосанітарний сертифікат не повинен мати номер заміненого фітосанітарного сертифіката, але в ньому повинна бути зроблена відмітка шляхом включення додаткової декларації, що запевняє: «Цей сертифікат виданий замість фітосанітарного сертифіката № [вставити номер], виданий [вставити дату], що анулюється».

2.3 Виправлення у фітосанітарних сертифікатах

Виправлень слід уникати, оскільки вони можуть викликати сумніви у достовірності фітосанітарних сертифікатів. Разом з тим, якщо виправлення необхідні, то вносити їх повинна НОКЗР, яка видала сертифікат і тільки на оригіналі фітосанітарного сертифікату. Виправлення повинні бути мінімальні, і НОКЗР, яка видала цей сертифікат необхідно їх проштампувати, датувати і завірити.

3. Питання для розгляду країнами-імпортерами і НОКЗР, які видають фітосанітарні сертифікати

НОКЗР країн-імпортерів можуть вимагати фітосанітарні сертифікати тільки на об'єкти регулювання. Як правило, це рослини і рослинні продукти, але в цю категорію також можуть бути включені такі матеріали, як порожні контейнери, транспортні засоби та організми, крім рослин, щодо яких застосування фітосанітарних заходів технічно обґрунтовано.

НОКЗР країн-імпортерів не повинні вимагати фітосанітарні сертифікати на рослинні продукти, які зазнали такого ступеня переробки, що вони втратили здатність інтродуціювати регульовані шкідливі організми, або, якщо мова йде про інші матеріали, вони не потребують застосування фітосанітарних заходів (див. пункт 2 статті VI МКЗР і МСФЗ 32:2009).

НОКЗР повинні проводити двосторонні консультації, якщо між ними існують розбіжності в поглядах щодо технічного обґрунтування вимог фітосанітарних сертифікатів. Вимоги, що пред'являються до фітосанітарних сертифікатів повинні ґрунтуватися на повазі принципів прозорості, недискримінації, необхідності та технічної обґрунтованості (див. МСФЗ 1:2006).

3.1 Неприйнятні фітосанітарні сертифікати

НОКЗР країн-імпортерів не повинні приймати такі фітосанітарні сертифікати, які, на їхню думку, є недійсними або підробленими. Про неприйнятні чи підозрілі фітосанітарні сертифікати слід якомога швидше повідомити НОКЗР заявленої країни видачі, як це передбачається в МСФЗ 13:2001. Якщо у НОКЗР країни-імпортера виникає підозра, що фітосанітарні сертифікати можуть виявитися неприйнятними, вона має право негайно звернутися за допомогою до НОКЗР експортуючої або реекспортуючої країни з метою встановлення дійсності або недійсності фітосанітарних сертифікатів. НОКЗР експортуючої або реекспортуючої країни повинна вжити коригувальних заходів, якщо це необхідно, і провести перевірку систем видачі фітосанітарних сертифікатів, для того щоб забезпечити високий рівень довіри, пов'язаної з її фітосанітарними сертифікатами.

3.1.1 Недійсні фітосанітарні сертифікати

Фітосанітарні сертифікати вважаються недійсними, якщо вони, наприклад, містять або відображають:

- неповні або некоректні відомості;
- недостовірні або плутані відомості;
- суперечливі або непослідовні відомості;

- формулювання або відомості, не сумісні з моделлю фітосанітарних сертифікатів;
- відомості, додані не уповноваженими особами;
- несанкціоновані (не проштамповані, не датовані або не підтверджені підписом) виправлення чи видалення;
- закінчення терміну дії, за винятком випадків використання, як завіреної копії для цілей реекспорту;
- відомості, які неможливо прочитати (наприклад, нерозбірливо написані, пошкоджені);
- незавірені копії;
- передані несанкціонованим з НОКЗР способом передачі (щодо електронних фітосанітарних сертифікатів);
- є фітосанітарними сертифікатами на рослини, рослинні продукти та інші об'єкти регулювання, заборонені до ввезення.

Існують також причини для відмови у прийнятті фітосанітарних сертифікатів або для запиту додаткової інформації.

3.1.2 Підроблені фітосанітарні сертифікати

До підроблених фітосанітарних сертифікатів, як правило, відносяться документи, видані:

- на бланках невстановленої форми;
- без дати, печатки, штампа або маркування і підпису НОКЗР, що їх видала;
- особами, які не є уповноваженими державними посадовими особами.

Підроблені фітосанітарні сертифікати не дійсні. НОКЗР, які видають фітосанітарні сертифікати, повинні вживати заходів щодо недопущення випадків фальсифікації. У разі електронних фітосанітарних сертифікатів заходи щодо попередження фальсифікації є елементом електронної системи сертифікації. При отриманні нотифікації про невідповідність вимогам НОКЗР країна-експортер повинна вжити коригувальних дій.

3.2 Вимоги, які встановлюють країни-імпортери щодо підготовки та видачі фітосанітарних сертифікатів

Країни-імпортери часто вказують вимоги щодо імпорту, яких слід дотримуватися при підготовці та видачі фітосанітарних сертифікатів. В якості вимог країни-імпортера можна навести такі приклади:

- фітосанітарні сертифікати повинні заповнюватися конкретною мовою або на одній з перерахованих мов (також країнам рекомендується використовувати одну з офіційних мов ФАО, бажано англійську мову);
- період часу, що відводиться на видачу сертифікату після огляду або обробки, і період часу, що встановлюється з моменту видачі фітосанітарних сертифікатів та до моменту відправки вантажу з країни-експортера;
- фітосанітарні сертифікати повинні заповнюватися машинописом або, якщо це робиться від руки, розбірливо великими літерами (якщо це дозволяє мова, яку використовують);
- одиниці вимірювання, які повинні використовуватися при описанні вантажу і щодо інших заявлених обсягів.

4. Специфічні питання для розгляду при підготовці та видачі фітосанітарних сертифікатів

Фітосанітарні сертифікати видаються тільки державними посадовими особами, які мають технічну кваліфікацію і належним чином уповноважені НОКЗР.

Фітосанітарні сертифікати повинні видаватися тільки в тому випадку, якщо підтверджується, що всі фітосанітарні вимоги щодо імпорту дотримані.

Фітосанітарні сертифікати повинні містити необхідну інформацію, що дозволяє чітко ідентифікувати вантаж, на який видано цей сертифікат.

Фітосанітарні сертифікати повинні містити тільки ту інформацію, яка пов'язана з фітосанітарними питаннями. Вони не повинні містити заяв, що не відносяться до фітосанітарних вимог, такі як здоров'я тварин або людини, залишкова кількість пестицидів або радіоактивності, комерційні відомості (наприклад, щодо акредитивів) або якість.

Для полегшення використання перехресних посилань між фітосанітарними сертифікатами і документами, що не відносяться до фітосанітарної сертифікації (наприклад, акредитивами, накладними, сертифікатами СИТЕС), до фітосанітарних сертифікатів можуть бути прикріплені письмові повідомлення, що асоціюють їх з ідентифікаційним кодом, символом або номерами відповідних документів, що вимагають перехресних посилань. Такі письмові повідомлення слід використовувати тільки в разі потреби, вони не повинні розглядатися в якості частини фітосанітарних сертифікатів.

Всі розділи фітосанітарних сертифікатів повинні бути заповнені. Якщо будь-яка графа не заповнюється, то щоб уникнути не уповноважених додавань в неї слід вписати слово «відсутній», або ж даний рядок необхідно викреслити, або поставити прочерк на весь рядок.

Для реекспорту вантажів може знадобитися специфічна інформація з країни походження, яка може бути відсутньою в експортному фітосанітарному сертифікаті (наприклад, в експортному фітосанітарному сертифікаті може не бути специфічної інформації для додаткової декларації, або безпосередньо фітосанітарний сертифікат на експорт не потрібен в країні реекспорту). У таких випадках, якщо специфічні фітосанітарні вимоги щодо імпорту не можуть бути виконані в країні реекспорту, фітосанітарний сертифікат на реекспорт не може бути виданий. Разом з тим, можуть бути зроблені наступні кроки:

- у випадках коли країна-реекспортер вимагає пред'явлення фітосанітарного сертифіката на експорт, НОКЗР країни походження може за запитом експортера надати додаткову фітосанітарну інформацію (наприклад, результати огляду у вегетаційний сезон) до тієї, яку вимагає країна-реекспортер. Така інформація може бути необхідна при видачі фітосанітарних сертифікатів на реекспорт. Цю інформацію варто розмістити в розділі «Додаткова декларація» в підрозділі «Додаткова офіційна фітосанітарна інформація» (див. розділ 5).

- у випадках коли країна-реекспортер не вимагає фітосанітарного сертифікату на експорт, НОКЗР країни походження може на прохання експортера видати фітосанітарний сертифікат на експорт. Це може бути зроблено в тому випадку, якщо вантаж призначений для реекспорту в інші країни, з метою надання інформації, яка необхідна для видачі фітосанітарного сертифіката на реекспорт.

В обох вищезазначених випадках країна-реекспортер повинна забезпечувати збереження ідентичності вантажу, а також, щоб він не піддавався до ризику зараження.

Фітосанітарні сертифікати мають видаватися до відвантаження, однак, вони можуть видаватися також після відправлення вантажу за умови, що:

- фітосанітарна безпека вантажу була гарантована;

- НОКЗР країни-експортера провела відбір зразків, огляд та обробку з метою виконання фітосанітарних вимог щодо імпорту до відправки вантажу.

Якщо ці критерії не дотримані, то фітосанітарні сертифікати не повинні видаватися.

У разі якщо фітосанітарні сертифікати видані після відправлення вантажу, дата огляду повинна бути включена в графу додаткової декларації, якщо це потрібно країні-імпортеру.

5. Керівництва і вимоги щодо заповнення фітосанітарного сертифікату на експорт

Нижче представлена інформація про заповнення розділів фітосанітарного сертифіката на експорт:

[Заголовки жирним шрифтом відповідають розділам моделі сертифіката.]

№ _____

Кожен фітосанітарний сертифікат на експорт повинен мати унікальний ідентифікаційний номер, який дозволяє відстежувати вантажі, полегшує проведення аудиту і служить об'єктом для реєстраційного обліку.

Організація з карантину та захисту рослин _____

Тут має бути зазначена назва країни, в якій видається фітосанітарний сертифікат на експорт, а також назва НОКЗР.

КОМУ: Організації (ям) з карантину та захисту рослин: _____

Тут має бути зазначена назва країни-імпортера. Якщо країна транзиту та країна-імпортер мають специфічні фітосанітарні вимоги, включаючи необхідність фітосанітарного сертифікату на експорт, то повинні бути вказані назви обох країн і повинна бути вказана країна транзиту. Слід уважно

віднестися до того, щоб фітосанітарні вимоги щодо імпорту і транзиту кожної з країн були дотримані і належним чином перераховані. У тих випадках, коли вантаж імпортується, а потім реекспортується в іншу країну, можуть бути включені назви обох країн за умови, що фітосанітарні вимоги щодо імпорту обох країн були дотримані.

I. Опис вантажу

Експортер і його адреса: _____

Ця інформація встановлює походження вантажу для полегшення його відстеження та проведення аудиту НОКЗР країни-експортера. Адреса експортера повинна знаходитись в країні-експортері. У тому випадку, якщо експортером є міжнародна компанія з іноземною адресою, використовуються назва та адреса місцевого агента експортера або відправника вантажу.

Заявлений отримувач і його адреса: _____

Назва та адреса вказується тут досить детально для того, щоб НОКЗР країни-імпортера могла підтвердити особистість вантажоотримувача і, якщо це необхідно, відстежити походження імпорту, який не відповідає вимогам. Якщо вантажоотримувач невідомий, можна вписати «На замовлення», якщо НОКЗР країни-імпортера допускає використання такого терміну і приймає будь-які пов'язані з цим ризики. Країна-імпортер може вимагати, щоб адреса отримувача знаходилася в країні-імпортері.

Кількість місць і опис упаковки: _____

Слід вказати кількість місць і описати упаковку. У цьому розділі повинна бути представлена досить детальна інформація, щоб НОКЗР країни-імпортера могла пов'язати фітосанітарний сертифікат на експорт з відповідним вантажем. У деяких випадках (наприклад, коли перевозяться зерно та лісоматеріали) упаковкою вважаються вантажні контейнери та/або залізничні вагони, і може бути вказано їх число (наприклад, 10 контейнерів). У разі насипних вантажів може бути використаний термін «навалом».

Відмітні знаки: _____

Відмітні знаки на упаковках (наприклад, номери партій, серійні номери або назви брендів), а також ідентифікаційні номери або назви транспортних засобів (наприклад, ідентифікаційні номери контейнерів і вагонів або назва судна в разі відвантаження навалом) повинні вказуватися, якщо вони необхідні для ідентифікації вантажу.

Місце походження: _____

Під місцем походження розуміються ті місця, де товар вирощувався або був зроблений і де існувала ймовірність його зараження або засмічення

регульованими шкідливими організмами. У всіх випадках має бути зазначена назва країни або країн походження. Вантаж, зазвичай, набуває свій фітосанітарний статус в місці походження. Країни можуть вимагати, щоб вказувалися назви або коди вільних від шкідливих організмів зон, місць або ділянок виробництва. Подальші відомості про вільні від шкідливих організмів зони, місця або ділянки виробництва можуть надаватися в розділі «Додаткова декларація».

Якщо товар перепаковується, знаходиться на зберіганні або перевозиться, його фітосанітарний статус може змінитися за певний термін часу, як результат його нового місця перебування внаслідок можливого зараження або засмічення регульованими шкідливими організмами. Фітосанітарний статус вантажу може змінитися також внаслідок переробки, дезінфекції або обробки товару, що призведе до видалення можливого зараження або засмічення. Таким чином, вантаж може набувати фітосанітарний статус більш ніж в одному місці. У таких випадках кожна країна і кожне місце, якщо це необхідно, повинні бути заявлені в графі початкового місця походження в дужках, наприклад, задекларовано як «країна-експортер X (країна походження Y)».

Якщо різні партії вантажу походять з різних місць чи країн, повинні вказуватися всі країни та місця, якщо це необхідно. Для полегшення відстеження, в таких випадках, може бути визначене найкраще місце для проведення відстеження, наприклад, експортна компанія, в якій зберігаються документи обліку.

Якщо рослини були імпортовані або перевозилися з місця на місце всередині країни і потім вирощувалися протягом певного періоду часу (в залежності від даного товару, але, як правило, один вегетаційний сезон і більше), то можна вважати, що такі рослини змінили країну або місце свого походження, але за умови, що їх фітосанітарний статус визначається тільки цією країною або місцем подальшого вирощування.

Заявлений спосіб транспортування: _____

У цьому розділі зазначається, яким видом транспорту буде перевозитися вантаж при вивезенні його із країни, що видала сертифікат. При цьому можуть використовуватися такі терміни, як «океанське судно», «корабель», «повітряне судно», «автомобіль», «вантажний транспорт», «залізничний транспорт», «пошта» та «перевезення вручну». Тут можна вказати назву судна та номер рейсу або номер авіарейсу, якщо вони відомі. Спосіб транспортування, як правило, декларує експортер. Часто це може бути тільки перший спосіб транспортування, який використовується безпосередньо після видачі фітосанітарного сертифікату на експорт. Вантажі часто переміщуються таким чином, що спосіб транспортування може змінюватися, наприклад, контейнер, що перевозиться морським судном, може бути перевантажений на вантажівку. Якщо знаки відмінності ідентифікують вантаж, то достатньо заявити тільки перший спосіб транспортування. Необов'язково, що даний спосіб транспортування буде використовуватися на момент прибуття вантажу в країну-імпортер.

Заявлений пункт ввезення: _____

Повинен зазначатися перший пункт прибуття вантажу в країну призначення або, якщо він не відомий, має бути зазначена назва країни. Якщо вантаж перевозиться транзитом в іншу країну, то, можливо, необхідно зазначити цей факт, якщо в країні транзиту діють фітосанітарні вимоги, які пред'являються до транзитних вантажів. Пункт ввезення країни транзиту або якщо він не відомий, назву країни, слід вказувати в дужках.

Пункт ввезення декларується експортером в момент видачі фітосанітарного сертифікату на експорт. Такий пункт ввезення може змінитися в зв'язку з різними обставинами, і ввезення вантажу в країну в іншому місці, що відрізняється від заявленого пункту ввезення, зазвичай, не вважається невідповідністю. Однак, якщо НОКЗР країни-імпортера вказує певні пункти ввезення в своїх фітосанітарних вимогах щодо імпорту, то заявляти слід один із зазначених пунктів ввезення, і вантаж повинен ввозитися саме в цьому пункті.

Найменування продукції і заявлена кількість: _____

У цьому розділі слід досить докладно описати товар і включити в опис назву рослини, рослинного продукту або інших об'єктів регулювання, одиниці виміру, а також якомога точніше вказати кількість для того, щоб НОКЗР країни-імпортера могла перевірити вміст вантажу. Міжнародні коди можуть бути додані для полегшення ідентифікації (наприклад, митні коди), а також повинні використовуватися офіційно визнані міжнародні одиниці вимірювання і терміни (наприклад, метрична система). Оскільки різні фітосанітарні вимоги щодо імпорту можуть виставлятися в залежності від типу передбачуваного використання (наприклад, споживання на відміну від вирощування) або ступеня переробки (наприклад, свіжий на відміну від висушеного), слід вказати передбачуване використання або ступінь переробки. Опис не повинен включати торгові найменування, розміри або інші комерційні терміни.

Ботанічна назва рослин: _____

Тут вказується інформація, яка повинна ідентифікувати рослини і рослинні продукти з використанням прийнятих наукових назв, щонайменше до рівня родової, але переважно видової належності.

Для деяких об'єктів регулювання та продуктів складного складу, таких, як запаси кормів (фураж), може виявитися неможливим навести їх ботанічну назву. У таких випадках НОКЗР країни-імпортера та країни-експортера можуть домовитися про використання відповідної загальної описової назви або таких формулювань, як «Не застосоване» або скорочено «Н/З».

Засвідчена заява

«Цим засвідчується, що рослини, рослинні продукти або інші об'єкти регулювання, описані вище, були обстежені та/або проаналізовані згідно з відповідними офіційними процедурами і визнані вільними від карантинних шкідливих організмів, перерахованих стороною імпортером, і відповідають діючим фітосанітарним вимогам сторони, що домовляється, включаючи також і для регульованих не карантинних шкідливих організмів.

Вони вважаються практично вільними від інших шкідливих організмів.*»

[* Додатковий необов'язковий пункт]

У більшості випадків існують конкретні фітосанітарні вимоги щодо імпорту або визначені регульовані шкідливі організми, і засвідчена заява в фітосанітарному сертифікаті на експорт використовується для підтвердження відповідності даним фітосанітарним вимогам щодо імпорту.

У випадках, коли фітосанітарні вимоги щодо імпорту не уточнюються, НОКЗР країни-експортера може засвідчити загальний фітосанітарний статус вантажу щодо будь-яких шкідливих організмів, які, на її думку, можуть мати фітосанітарне значення.

НОКЗР країн-експортерів можуть включати в свої фітосанітарні сертифікати на експорт додатковий необов'язковий пункт. НОКЗР країни-імпортера не можуть вимагати включення додаткового необов'язкового пункту.

«... відповідним офіційним процедурам ...» відноситься до процедур, які здійснюються НОКЗР або особами, уповноваженими НОКЗР, з метою фітосанітарної сертифікації. Такі процедури повинні, при необхідності, проводитися відповідно до МСФЗ. Ці процедури можуть бути зазначені НОКЗР країни-імпортера з урахуванням будь-яких відповідних МСФЗ.

«... визнані вільними від карантинних шкідливих організмів ...» відноситься до вільних від шкідливих організмів у такій чисельності або в таких кількостях, які можуть бути виявлені шляхом застосування фітосанітарних процедур. Це слід тлумачити не як абсолютну свободу у всіх випадках, а скоріше як те, що карантинні шкідливі організми вважаються відсутніми на підставі процедур, що проводяться для їх виявлення і знищення. Слід визнати, що фітосанітарні процедури мають притаманну їм невизначеність і варіабельність і припускають деяку ймовірність того, що шкідливі організми не будуть виявлені або знищені. Цю невизначеність і ймовірність необхідно брати до уваги при визначенні відповідних процедур.

У деяких випадках після обробки опроміненням живі цільові шкідливі організми ще можуть бути присутніми у вантажі. Якщо така обробка проводилася відповідно до МСФЗ 18:2003 і якщо відповідна обробка була застосована до досягнення необхідного результату, то юридична сила цієї частини засвідченої заяви не ставиться під сумнів, оскільки виявлення живих видів цільових шкідливих організмів не вважається невідповідністю.

«... фітосанітарні вимоги ...», висунуті країною-імпортером, є офіційно запропонованими умовами, які слід виконувати з метою запобігання інтродукції та/або розповсюдження шкідливих організмів. Фітосанітарні вимоги щодо імпорту повинні бути точно визначені заздалегідь НОКЗР країни-імпортера в законодавстві, регламентації чи де-небудь ще (наприклад, дозволах на імпорт та двосторонніх угодах і двосторонніх або інших домовленостях).

«... сторона-імпортер, що домовляється ...» відноситься до урядів, що приєдналися до МКЗР.

II. Додаткова декларація

Додаткова декларація надає специфічну додаткову інформацію про вантаж відносно до регульованих шкідливих організмів. Додаткові декларації повинні зводитися до мінімуму і бути чіткими. НОКЗР країн-імпортерів повинні постійно стежити за необхідністю додаткових декларацій і не повинні вимагати додаткових декларацій з формулюваннями, аналогічними тим, які вже включені до засвідченої заяви фітосанітарного сертифікату на експорт. Текст додаткових декларацій може бути зазначений у фітосанітарних регламентаціях, дозволах на імпорт або двосторонніх угодах. Обробки повинні вказуватися не в цьому розділі, а в розділі III фітосанітарного сертифікату на експорт.

Додатковими деклараціями повинні бути тільки ті, які містять специфічну фітосанітарну інформацію, яку вимагає НОКЗР країни-імпортера або вимагає експортер з метою майбутньої фітосанітарної сертифікації. Подібні декларації не повинні повторювати інформацію, зазначену в засвідченій заяві або в розділі обробки. У тих випадках, коли фітосанітарні вимоги щодо імпорту допускають ряд альтернативних заходів, НОКЗР країни-експортера повинна вказати у своїй додатковій декларації ті заходи, які були застосовані.

У додатку 2 наведено приклади текстів для різних типів додаткових декларацій, які часто необхідні НОКЗР країн-імпортерів. Коли НОКЗР вважають за необхідне вимагати або надавати додаткову декларацію, їм рекомендується використовувати стандартне формулювання з наведених у додатку 2.

У разі якщо дозвіл на імпорт вимагається країною-імпортером, тут може бути вказаний номер дозволу на імпорт для полегшення перехресних посилань.

Якщо фітосанітарний сертифікат на експорт виданий після відправлення вантажу і якщо це потрібно країні-імпортеру, дату огляду слід вказати у цьому розділі фітосанітарного сертифіката на експорт (див. також умови, що застосовуються розділу 4).

Якщо додаткова офіційна фітосанітарна інформація була включена в текст додаткової декларації, з метою майбутньої фітосанітарної сертифікації, зокрема для реекспорту (див. розділ 4), така інформація повинна тут надаватися. Ця інформація повинна бути чітко відокремлена від тексту додаткової декларації, яку вимагає країна-імпортер, і наводитися під додатковим підзаголовком «Додаткова офіційна фітосанітарна інформація».

III. Знезараження та/або дезінфекція

Графи повинні бути заповнені таким чином:

Дата

Дата, коли вантаж пройшов обробку. Місяці слід писати повністю, щоб уникнути плутанини в числі, місяці і році.

Обробка

Тип обробки, що застосовувалась до вантажу (наприклад, теплова обробка, опромінення).

Хімікат (діюча речовина)

Діюча речовина хімікату, який застосовується в обробці.

Експозиція і температура

Експозиція обробки і температура в обробці.

Концентрація

Концентрація і доза речовини, що застосовувалась при обробці.

Додаткова інформація

Будь-яка відповідна додаткова інформація.

Зазначені обробки повинні бути тільки такими, які прийнятні для країни-імпортера і які виконуються або ініціюються (у разі транзиту) в країні-експортера під спостереженням або при повноваженнях від НОКЗР країни-експортера з метою дотримання фітосанітарних вимог щодо імпорту.

Для проведення обробки опромінення повинні бути враховані положення МСФЗ 18:2003.

Печатка організації

У фітосанітарному сертифікаті на експорт має бути проставлена офіційна печатка, штамп або штемпель, що засвідчує сертифікат, який видає НОКЗР. НОКЗР країни-експортера, зазвичай, всередині країни користується однаковою печаткою, штампом або штемпелем. Таку печатку проставляє державна посадова особа після заповнення бланка сертифікату, або вона може бути віддрукована на бланку фітосанітарного сертифікату на експорт. Необхідно стежити за тим, щоб печатка, штамп або штемпель не затіняли основну інформацію.

Прізвище уповноваженої посадової особи, дата і підпис

Прізвище державної посадової особи друкується, вдруковується, проштамповується або пишеться вручну чіткими великими літерами (якщо це дозволяє мова, яка використовується). Дата також повинна бути надрукована, вдрукована, проштампована або написана від руки розбірливими цифрами і великими літерами (якщо це дозволяє мова, яка використовується). Назву місяців слід писати словами, щоб уникнути плутанини в інтерпретації числа, місяця і року.

Хоча розділи фітосанітарного сертифікату на експорт можуть бути заповнені заздалегідь, проставлена дата повинна відповідати даті його видачі. За запитом НОКЗР країни-імпортера, НОКЗР країни-експортера повинна мати можливість перевірити справжність підписів уповноважених державних посадових осіб. Фітосанітарний сертифікат повинен бути підписаний тільки після його належного заповнення.

При видачі електронних фітосанітарних сертифікатів НОКЗР, що їх видає, повинна завірити (засвідчити) дані сертифікації. Цей процес засвідчення рівнозначний підпису уповноваженої державної посадової особи та проставлення штампу, печатки або штемпеля. Засвідчені дані електронного сертифікату рівнозначні заповненому фітосанітарному сертифікату на експорт в паперовій формі.

Заява про фінансові зобов'язання

Включення заяви про фінансові зобов'язання НОКЗР в фітосанітарний сертифікат на експорт не є обов'язковим і залишається на розгляд НОКЗР країни-експортера.

6. Питання для розгляду в ситуаціях реекспорту і транзиту

Фітосанітарний сертифікат на реекспорт аналогічний фітосанітарному сертифікату на експорт за винятком тексту засвідченої заяви. У засвідченій заяві фітосанітарного сертифікату на реекспорт НОКЗР країни-реекспортера вказує, шляхом проставлення галочок у відповідних квадратах, чи супроводжується фітосанітарний сертифікат на реекспорт оригіналом фітосанітарного сертифікату або його завірною копією, чи був вантаж перепакований, контейнери нові, або ті що були у використанні, а також чи проводився додатковий огляд.

Якщо ідентичність рослин, рослинних продуктів або інших об'єктів регулювання у вантажі не підтримувалася або він був схильний до ризику зараження або засмічення, або якщо товар пройшов переробку з метою зміни його природи, фітосанітарний сертифікат на реекспорт не повинен видаватися. НОКЗР країни-реекспортера за запитом експортера може провести відповідні фітосанітарні процедури, і якщо НОКЗР переконується в тому, що фітосанітарні вимоги щодо імпорту дотримані, вона зобов'язана видати фітосанітарний сертифікат на експорт. Місце походження повинне вказуватися у фітосанітарному сертифікаті на експорт у круглих дужках.

Якщо НОКЗР країни-реекспортера не вимагає фітосанітарного сертифікату для імпорту товару, а НОКЗР країни призначення вимагає такий сертифікат, і виконання фітосанітарних вимог щодо імпорту може бути забезпечене при візуальному огляді або лабораторному аналізі зразків, країна-реекспортер може видати фітосанітарний сертифікат на експорт, вказавши країну походження в круглих дужках у графі «Місце походження» фітосанітарного сертифіката на експорт.

6.1 Питання для розгляду при видачі фітосанітарного сертифікату на реекспорт

Якщо вантаж імпортується в будь-яку країну, а потім експортується в іншу країну, НОКЗР країни реекспорту, на вимогу експортерів, може видати фітосанітарний сертифікат на реекспорт (див. модель у додатку 2). НОКЗР повинна видавати фітосанітарний сертифікат на реекспорт тільки в тому випадку, якщо вона повністю впевнена в тому, що фітосанітарні вимоги щодо імпорту виконані. Реекспортна фітосанітарна сертифікація може бути проведена навіть в тому випадку, якщо даний вантаж знаходився на зберіганні, був розділений на частини, об'єднаний з іншими вантажами або перепакований за умови, що він не піддавався

зараженню або засміченню шкідливими організмами. Якщо вантажі об'єднуються, то всі відповідні частини, додані до цих вантажів, повинні бути в наявності і відповідати тим же фітосанітарним вимогам щодо імпорту.

До видачі фітосанітарного сертифікату на реекспорт НОКЗР повинна спочатку вивчити вихідний фітосанітарний сертифікат або його завірену копію, супроводжуючий вантаж при імпорті, і визначити чи є вимоги наступної країни призначення більш суворішими, такими ж або менш суворими, ніж ті, відповідність яким було засвідчено у фітосанітарному сертифікаті або його завірених копіях.

Якщо вантаж перепаковується або перевантажується з порушенням його ідентичності, або якщо ідентифікований ризик його зараження або засмічення, повинен бути проведений додатковий огляд. Якщо вантаж не перепаковується та фітосанітарна безпека вантажу була збережена, НОКЗР країни-реекспортера може вибрати один з двох варіантів, що стосується огляду вантажу, призначеного на реекспорт:

- Якщо фітосанітарні вимоги щодо імпорту є аналогічними або менш суворими, НОКЗР країни-реекспортера може не знадобитися проведення додаткового огляду.

- Якщо фітосанітарні вимоги щодо імпорту є іншими або більш суворішими, НОКЗР країни-реекспортера може провести додатковий огляд з метою забезпечення відповідності вантажу фітосанітарним вимогам країни, якщо подібні вимоги можна виконати шляхом огляду.

Країна призначення може пред'являти такі фітосанітарні вимоги щодо імпорту (наприклад, огляд в період вегетаційного сезону, аналіз ґрунту), які не можуть бути виконані країною-реекспортером. У таких випадках країна-реекспортер все ж має можливість видати фітосанітарний сертифікат на експорт або фітосанітарний сертифікат на реекспорт, якщо:

- або конкретна інформація про виконання вимог була включена або заявлена в фітосанітарному сертифікаті на експорт країною походження;

- або може бути застосований альтернативний фітосанітарний захід (наприклад, лабораторні аналізи зразків або обробки), який вважається еквівалентним і відповідає фітосанітарним вимогам щодо імпорту країни призначення.

Додаткові декларації фітосанітарних сертифікатів на реекспорт, якщо такі потрібні, повинні ґрунтуватися на діяльності НОКЗР країни-реекспортера. Додаткові декларації, що містяться в тексті вихідних фітосанітарних сертифікатів або завірених копіях, не повинні переноситися в фітосанітарні сертифікати на реекспорт.

Якщо реекспорт здійснюється регулярно або тільки ініціюється, НОКЗР країн походження та реекспорту можуть погодити відповідні процедури, що забезпечують виконання цих вимог. Такі процедури можуть включати обмін письмовою кореспонденцією між відповідними НОКЗР з фітосанітарних заходів, що застосовуються в місці походження (наприклад, огляд в період вегетаційного сезону, аналіз ґрунту), які забезпечують гарантії, необхідні країною-реекспортером, для сертифікації вантажу згідно з вимогами країни призначення.

Оригінальний фітосанітарний сертифікат або його завірена копія повинні супроводжувати вантаж разом з фітосанітарним сертифікатом на реекспорт.

Коли видається фітосанітарний сертифікат на реекспорт, НОКЗР країни реекспорту надає гарантії, пов'язані з поводженням з вантажем (наприклад, з його поділом на частини, об'єднанням, упаковкою, зберіганням) в країні реекспорту.

Якщо вантаж поділяється на частини, які реекспортуються окремо, всі такі частини вантажу повинні супроводжуватися фітосанітарними сертифікатами на реекспорт і завіреними копіями фітосанітарного сертифікату країни-експортера.

Фітосанітарний сертифікат на реекспорт повинен бути підписаний тільки після того, як він буде належним чином заповнений.

6.2 Транзит

Якщо вантаж прямує транзитом через територію будь-якої країни, НОКЗР країни транзиту не бере участь в процесі транзиту, якщо тільки не були виявлені ризики для країни транзиту (МСФЗ 25:2006).

Якщо фітосанітарна безпека вантажу при транзиті була поставлена під сумнів і НОКЗР країни транзиту одержує запит взяти участь в процесі транзиту, то вона може видати фітосанітарний сертифікат на експорт відповідно до положень, описаних у цьому стандарті.

Зміна способу транспортування в процесі транзиту або транспортування двох і більше вантажів в одному транспортному засобі не слід вважати причиною для видачі фітосанітарних сертифікатів, якщо тільки не поставлена під сумнів фітосанітарна безпека вантажу.

Країни-імпортери можуть мати специфічні фітосанітарні вимоги щодо імпорту (наприклад, вимога опломбування, специфічної упаковки), адресовані країні-експортеру для імпорту вантажів, які будуть переміщатися транзитом через інші країни, якщо були ідентифіковані специфічні ризики.

Цей додаток є розпорядчою частиною стандарту.

ДОДАТОК 1: Модель фітосанітарного сертифікату на експорт

[Оригінальний текст міститься в додатку до МКЗР]

№ _____

Організація з карантину та захисту рослин _____

КОМУ: Організації (ям) з карантину та захисту рослин _____

I. Опис вантажу

Експортер і його адреса _____

Заявлений отримувач і його адреса _____

Кількість місць і опис упаковки _____

Відмітні знаки (маркування) _____

Місце походження _____

Заявлений спосіб перевезення _____

Заявлений пункт ввезення _____

Найменування продукції і заявлена кількість _____

Ботанічна назва рослин _____

Цим засвідчується, що рослини, рослинні продукти або інші об'єкти регулювання, описані вище, були обстежені та/або проаналізовані згідно з відповідними офіційними процедурами і визнані вільними від

карантинних шкідливих організмів, перерахованих стороною, що імпортує, і відповідають діючим фітосанітарним вимогам договірної сторони, включаючи також і для регульованих не карантинних шкідливих організмів.

Вони вважаються практично вільними від інших шкідливих організмів*

II. Додаткова декларація

[Сюди помістити текст декларації]

III. Знезараження та/або дезінфекція

Дата _____ Обробка _____ Хімікат (діюча речовина) _____
Експозиція і температура _____
Концентрація _____
Додаткова інформація _____
Місце видачі _____

(Печатка організації)

Прізвище уповноваженої посадової особи _____

Дата _____
_____ (підпис)

Ніяка фінансова відповідальність щодо цього сертифікату не покладається на _____ (найменування організації з карантину та захисту рослин) або на кого-небудь з її посадових осіб або представників.*

* Додаткові пункти необов'язкові.

Цей додаток є розпорядчою частиною стандарту.

ДОДАТОК 2: Модель фітосанітарного сертифікату на реекспорт

[Оригінальний текст міститься в додатку до МКЗР]

№ _____

Організація з карантину та захисту рослин _____
КОМУ: Організації (ям) з карантину та захисту рослин _____

I. Опис вантажу

Експортер і його адреса _____
Заявлений отримувач і його адреса _____
Кількість місць і опис упаковки _____
Відмітні знаки (маркування) _____
Місце походження _____
Заявлений спосіб транспортування _____
Заявлений пункт ввезення _____
Найменування продукції і заявлена кількість _____
Ботанічна назва рослин _____

Цим засвідчується, що рослини, рослинні продукти або інші об'єкти регулювання, описані вище, були імпортовані в (договірна сторона-ре-експортер) _____ з _____ (сторона походження) з фітосанітарного сертифікату № _____, * оригінал †, завірена копія оригіналу † якого додається до справжнього сертифікату; що вони упаковані †, перепаковані † в оригінальній †, * нові † контейнери; що на підставі оригінального фітосанітарного сертифікату † і додаткового обстеження † вони вважаються такими, що відповідають діючим фітосанітарним вимогам договірної сторони, і що під час зберігання в _____ (сторона-реекспортер) вантаж не піддавався ризику зараження або інфікування шкідливими організмами.

* Позначте відповідні квадрати †

II. Додаткова декларація

[Сюди помістити текст декларації]

III. Знезараження та/або дезінфекція

Дата _____ Обробка _____ Хімікат (діюча речовина) _____
Експозиція і температура _____
Концентрація _____
Додаткова інформація _____

Місце видачі _____

(Печатка організації)

Прізвище уповноваженої посадової особи _____

Дата _____

(підпис)

Ніяка фінансова відповідальність щодо цього сертифікату не покладається на _____ (найменування організації з карантину та захисту рослин) або на кого-небудь з її посадових осіб або представників.*

* Додаткові пункти необов'язкові.

Цей додаток додається тільки для довідкових цілей і не є розпорядчою частиною стандарту.

ДОПОВНЕННЯ 1: Електронна сертифікація, інформація про стандартні схеми XML і механізми обміну

[У стадії розробки]

Передбачається, що даний додаток буде містити стандартні формулювання, структуру повідомлення та протоколи обміну даними, складені переважно на основі технічних напрацювань Центру зі сприяння торгівлі та електронних операціях Організації Об'єднаних Націй (UN/CEFACT).

Цей додаток додається тільки для довідкових цілей і не є розпорядчою частиною стандарту.

ДОПОВНЕННЯ 2: Рекомендовані формулювання для додаткових декларацій

Переважно використовувати наступні формулювання для фітосанітарних вимог щодо імпорту в додаткових деклараціях. Разом з тим, це всього лише приклади, якими не обмежується вибір можливих положень.

- 1. Вантаж* доглянутий і визнаний вільним від _____ (назва шкідливого організму або ґрунт [необхідно уточнити]).
- 2. Проведено лабораторний аналіз вантажу* (можна уточнити метод) і визнаний вільним від _____ (назва шкідливого організму (організмів)).
- 3. Рослинне середовище, в якому вирощені рослини, було перевірене до вирощування та визнане вільним від _____ (назва шкідливого організму (організмів)).
- 4. _____ (назва шкідливого організму (організмів)) відсутність/його (їх) присутність в _____ країна/ зона не встановлено.
- 5. Вантаж* був вироблений
в зоні, вільній від _____ (назва шкідливого організму (організмів))**
в зоні низької чисельності _____ (назва шкідливого організму (організмів))
на місці виробництва, вільному від _____ (назва шкідливого організму (організмів))**
на виробничій ділянці, вільному від _____ (назва шкідливого організму (організмів))**.
- 6. Огляд місця виробництва**/виробничої ділянки/поля** проведений в період вегетаційного сезону (сезонів)*** та наявність _____ (назва шкідливого організму (організмів)) не встановлена.

- 7. Рослини/материнські рослини були оглянуті протягом останнього вегетаційного сезону (сезонів)** і визнані вільними від _____ (назва шкідливого організму (організмів)).
- 8. Дані рослини були отримані від материнських рослин, які були перевірені (можна вказати метод лабораторних аналізів) і визнані вільними від _____ (назва шкідливого організму (організмів)).
- 9. Рослини були вирощені в штучних умовах.
- 10. Даний вантаж* був вироблений та підготовлений для експорту відповідно до _____ (назва програми/посилання на специфічні фітосанітарні вимоги щодо імпорту або двостороння угода).
- 11. Цей вантаж був виготовлений з рослинних видів, стійких до _____ (назва шкідливого організму).
- 12. Рослини для садіння відповідають умовам _____ (вказати рівень (рівні) толерантності), встановленим на підставі фітосанітарних вимог щодо імпорту для _____ (вказати регульований не карантинний шкідливий організм (організми)).

* Можна вказувати, якщо це відноситься тільки до його окремих частин.

** Якщо це можливо, додати: «включаючи навколишню буферну зону».

*** Кількість перевірок у вегетаційний сезон або конкретний період часу можна додати, якщо це доцільно.